

PÆDAGOGERNE MANGLER KREATIVE SAMARBEJDSPARTNERE

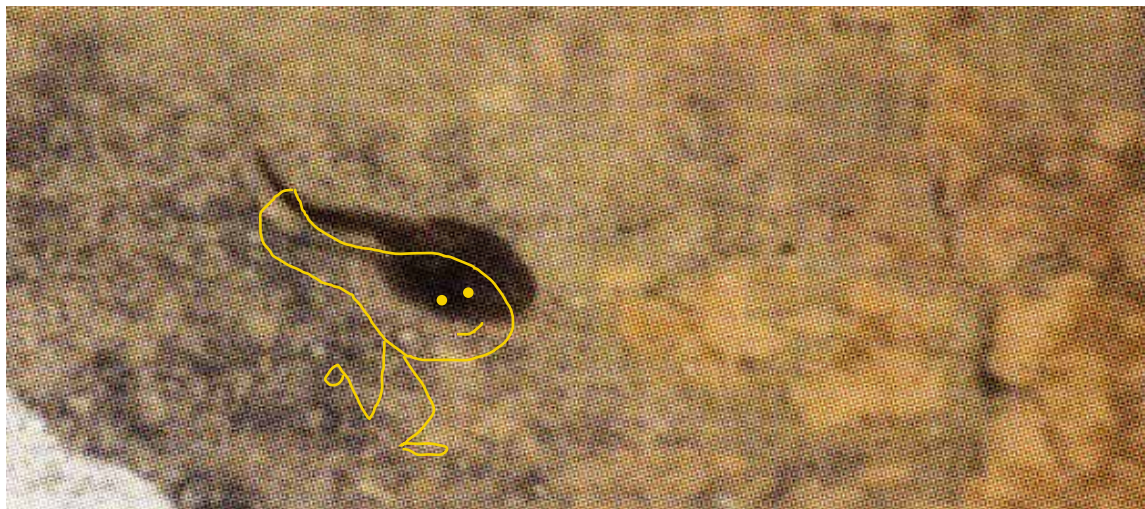
Børnene i SFO'en vil designe deres eget computerspil, og børnehavebørnene vil lave en ny udgave af Bennys Badekar. Men de færreste pædagoger har de kreative kompetencer til at hjælpe dem.

Det kan pædagoguddannelsen ikke for alvor gøre noget ved. I stedet skal pædagogerne samarbejde med eksperter i kultur og kreativitet. Det mener seniorkonsulent og tidligere rektor Søren K. Lauridsen

Af Malene Fenger-Grøndahl

Emma og Viktor sidder i et hjørne og studerer de haletudser, de har fanget på en udflugt tidligere på dagen. En pædagog har fundet informationer om insekter i søer og moser på en hjemmeside, som han vil vise dem. Lidt derfra er en gruppe af de ældste børn samlet omkring en fladskærm for at kigge deres filmoptagelser af haletudsefangsten igennem. En pædagog hjælper dem med at tegne en plan over, hvordan de skal klippe en film sammen ved at sætte deres egne optagelser sammen med klip fra en portal, hvor de kan downloade små professionelt producerede filmsekvenser. I musiklokalet ovenpå øver tre børn sig på en hiphopsang om haletudserne Hassan og Hugo, der skal indgå som titelmelodi i filmen. De har skrevet sangen i samarbejde med en rapper, som er inviteret ind i børnehaven i en uges tid.

En bachelor i billedformidling går rundt mellem grupperne og giver gode råd og noterer på sin bærbare computer, hvor

langt de er nået. Hun er kommunalt ansat konsulent og udlånt til børnehaven i 20 timer i løbet af projektperioden. Hendes opgave er at give tekniske og kreative råd og hjælpe pædagogerne med at gennemføre den plan, de har lagt for forløbet.

Det konkrete resultat af projektet skal være en moderne udgave af Bennys Badekar, og blandt delmålene er,

at børnene skal have viden om dyreliv, opnå teknisk kunnen med kamera og computer og gøre sig erfaringer med, hvordan de fortæller en historie ved hjælp af billeder, lyd og ord.

Lyder det som et fremtidsscenario af de mere urealistiske? Det er det måske også. Men spørger man seniorkonsulent og cand.pæd. Søren K. Lauridsen, >>

kan scenariet godt blive til virkelighed inden længe.

"Mange pædagoger er rigtig gode til at arbejde konkret og jordnært med naturen og give børnene erfaringer med den del af virkeligheden. Men når det kommer til tekniske kompetencer inden for digitale medier og evnen til at kombinere deres håndværksmæssige kunnen med deres æstetisk-teoretiske viden, står det ikke så godt til. Og desværre er pædagoguddannelsen ikke optimalt skruet sammen i forhold til at udvikle pædagogernes kreative kompetencer," siger han.

MINDRE HANDS-ON

Søren K. Lauridsen er tidligere mangeårig rektor på Jydsk Pædagog-Seminarium (nu Pædagoguddannelsen Jydsk) samt tidligere formand for Pædagogseminariernes Rektorsammenslutning. Han var med i den arbejdsgruppe, der skabte grundlaget for den seneste omlægning af pædagoguddannelsen fra 2007. Den resulterede blandt andet i, at de seks såkaldte aktivitets- og kulturfag (AK-fag) forsvandt. I stedet blev der indført tre linjefag, hvoraf de to – udtryk, musik & drama og værksted, natur & teknik – rummer væsentlige elementer af de tidligere AK-fag. Desuden indgår mere teoretiske elementer om æstetik og kreativitet i faget dansk, kultur og kommunikation.

"Tidligere kom de studerende ud med en bred vifte af både viden og praktiske kompetencer inden for det kreative og kunstneriske felt. Alle havde snuset til drama, musik og natur- og værkstedsfag. Det er der ingen garanti for nu. Desuden har de studerende i dag færre erfaringer med selv at udfolde sig kreativt. Der er mindre hands-on. Tidligere inddrog man ofte udøvende kunstnere som undervisere i længere forløb, hvor de stude-

”Får vi uddannet nogle kulturelle eksperter, der kan supplere pædagogerne, vil det ikke længere være en vild fremtidsvision, at et børnehavebarn kan skrive filminstruktør på CV'et, eller at en SFO kan opføre en nycirkusforestilling på højt kunstnerisk niveau, mens et fritidshjem kan prale af at udvikle nye former for computerspil.”

Seniorkonsulent og cand.pæd. Søren K. Lauridsen

rende dels fik et indtryk af de kvalitets- og formmæssige muligheder inden for eksempel billedkunst, drama og musik, dels fik de mulighed for selv at arbejde konkret med at finde deres eget udtryk. De havde simpelthen fingrene nede i leret og penslen i hånden i langt højere grad end i dag, hvor der er sket en akademisering af uddannelsen, også hvad angår det kreative og æstetisk-kulturelle felt,” siger Søren K. Lauridsen.

FOR LIDT FOKUS PÅ DIGITALE MEDIER

Han ser især tre svagheder ved den nye uddannelse i forhold til at udvikle de studerendes kreative kompetencer: For det første stifter de ikke bekendtskab med så mange felter inden for det kreative og kunstneriske felt som tidligere. For det andet er de håndværksmæssige færdigheder primært placeret i linjefaget værksted, natur og teknik – og dermed adskilt fra de øvrige kreative områder

og fra danskfagets mere akademiske undervisning i mundtlig og skriftlig kommunikation. Og for det tredje er der lidt fokus på kunstneriske udtryk, æstetiske dannelsesprocesser og moderne digitale medier. Blandt andet derfor er de færreste nyuddannede pædagoger ifølge seniorkonsulenten rustet til at gennemføre et projektføreløb som det ovenfor beskrevne.

Alligevel er det ikke urealistisk, at fremtidens børneinstitutioner kan realisere den slags, mener Søren K. Lauridsen: "Pædagoger, der uddannes i dag, kan opnå et højt niveau inden for deres linjefag. Mange vælger et linjefag, der ligger op ad noget, de allerede har beskæftiget sig med på et vist niveau. Har man arbejdet med musik i gymnasiet eller på højskoler, vælger man for eksempel udtryk, musik & drama. Så i større institutioner kan man godt sammensætte en medarbejdergruppe, der tilsammen har gode kreative kompetencer."

Søren K. Lauridsen så dog gerne, at der i en fremtidig revision af pædagoguddannelsen bliver sørget for, at alle studerende bliver introduceret for flere kreative og kunstneriske udtryksformer, og at moderne teknologi og nye medier bliver tænkt ind i alle fag.

"Ser man på bekendtgørelsen, er det tydeligt, at uddannelsen er planlagt for tre-fire år siden. Det er faktisk kun i beskrivelsen af linjefaget værksted, natur og teknik, at ny teknologi er nævnt direkte. Så det er positivt at se, at pædagoguddannelserne allerede nu er begyndt at kompensere for bekendtgørelsens svagheder," siger han med henvisning til, at Pædagoguddannelsen Sydhavn fra efteråret 2010 udbyder det nye linjefag medie, kreativitet og digital kultur.

INSPIRATION FRA UDLANDET

Søren K. Lauridsen mener imidlertid ikke, at en revision af uddannelsen alene kan løse problemet med de manglende kreative kompetencer.

"Der kan ikke presses meget mere ind på uddannelsen. Løsningen må være øget samarbejde mellem pædagoger og andre aktører med kompetencer inden for det kulturelle og kunstneriske felt," siger han.

Konkret foreslår han, at der udvikles og etableres en række nye uddannelser på professionsbachelor-niveau inden for det kunstneriske og æstetisk-kulturelle felt, så der i fremtiden findes bachelorer inden for for eksempel billedkundskab, nycirkus, digitale medier og kultur-entreprenørskab.

"Den slags uddannelser findes for eksempel i Storbritannien, Holland og Norge, og det er helt oplagt, at vi kopierer den model i Danmark. Vi skal have uddannet en gruppe kulturelle og æstetiske eksperter, der kan støtte op

om pædagogernes arbejde. De vil kunne udfylde det tomrum, der er imellem pædagogerne på den ene side og de kunstneriske specialister, der er uddannet på filmskolen, kunstakademierne, musikkonservatorierne osv. på den anden side," forudser Søren K. Lauridsen.

Han peger på, at mange institutioner med succes har inddraget ernærings- og sundhedsuddannede køkkenmedarbejdere, der med deres håndværksmæssige kunnen og faglige ekspertise både har løftet det gastronomiske niveau på børnenes frokostbord, har givet børnene viden om ernæring og sundhed og har været med til at udvikle en anden og bedre kultur omkring måltiderne i institutionerne.

"Køkkenmedarbejderne er ikke gourmet eller gastronomer på niveau med Noma-kokkene. De repræsenterer lige akkurat den mellemgruppe, som vi har brug for inden for det kulturelle og kunstneriske felt. Får vi uddannet nogle kulturelle eksperter, der kan supplere pædagogerne, vil det ikke længere være en vild fremtidsvision, at et børnehavebarn kan skrive filminstruktør på CV'et, eller at en SFO kan opføre en nycirkusforestilling på højt kunstnerisk niveau, mens et fritidshjem kan prale af at udvikle nye former for computerspil," siger Søren K. Lauridsen.

SØREN K. LAURIDSEN:

Cand.pæd. Arbejder som seniorkonsulent inden for det pædagogiske område.

Søren K. Lauridsen er tidligere mangeårig rektor på Jydsk Pædagog-Seminarium (nu Pædagoguddannelsen Jydsk) og tidligere formand for Pædagogseminariernes Rektorsammenslutning. Søren K. Lauridsen var med i den arbejdsgruppe, der skabte grundlaget for den seneste omlægning af pædagoguddannelsen fra 2007. Fra 2008-2010 direktør for Æstetisk-Kreativ Højskole i VIA Universisty College.

- Kan kreativitet læres?

"Ja, kreativitet og divergent tænkning kan læres gennem kreative læreprocesser – ligesom eksempelvis innovation – og vi har alle sammen muligheder for at udvikle kreative kompetencer. Dermed være ikke sagt, at vi alle når samme kreative og æstetiske niveau med vores kreative produktioner – det er i høj grad et spørgsmål om talent, arbejdsomhed, originalitet og dristighed."

